

На основу Амандмана LXXXII тачка б) ст. 5. и 6. на Устав Републике Српске, члана 115. Устава Републике Српске и члана 61. став 2. Закона о Уставном суду Републике Српске («Службени гласник Републике Српске» број 104/11 и 92/12), Вијеће за заштиту виталног интереса Уставног суда Републике Српске, на сједници одржаној 13. септембра 2018. године, д о н и ј е л о ј е

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Није прихватљив захтјев Клуба делегата бошњачког народа у Вијећу народа Републике Српске за утврђивање повреде виталног националног интереса бошњачког народа у Закону о заштити жртава ратне тортуре, који је Народна скупштина Републике Српске изгласала на сједници одржаној 21. јуна 2018. године.

О б р а з л о ж е њ е

Предсједавајућа Вијећа народа Републике Српске доставила је 31. јула 2018. године Уставном суду Републике Српске – Вијећу за заштиту виталног интереса (у даљем тексту: Вијеће) акт број 03.1/I-277/18 од 31. јула 2018. године којим се, на основу захтјева Клуба делегата бошњачког народа, тражи утврђивање повреде виталног националног интереса бошњачког народа у Закону о заштити жртава ратне тортуре, који је Народна скупштина Републике Српске изгласала на сједници одржаној 21. јуна 2018. године. Уз наведени акт достављен је предметни закон, затим Одлука о покретању поступка заштите виталног националног интереса бошњачког народа број 03.2-5-16/18 од 29. јуна 2018. године, као и Амандмани са образложењем под бројем 03.2-5-16/18-1 од 4. јула 2018. године, које је Клуб делегата бошњачког народа поднио на овај закон. У акту предсједавајуће Вијећа народа се наводи да је Народна скупштина Републике Српске на Двадесет петој редовној сједници одржаној 21. јуна 2018. године изгласала Закон о заштити жртава ратне тортуре број 02/1-021-675/18, те је, сагласно Амандману LXXXII на Устав Републике Српске, овај закон достављен на разматрање Вијећу народа Републике Српске. Клуб делегата бошњачког народа је поменути акт одлучио да покрене процедуру заштите виталног националног интереса бошњачког народа, јер како се наводи у акту предсједавајуће, сматра да је овим законом угрожен витални национални интерес овог народа. С обзиром на то да Вијеће народа није постигло сагласност свих клубова поводом предметног закона, као ни Заједничка комисија Народне скупштине и Вијећа народа, питање је прослијеђено Уставном суду – Вијећу за заштиту виталног интереса, да одлучи да ли је оспореним Законом о заштити жртава ратне тортуре повријеђен витални национални интерес бошњачког народа.

Поред наведеног, у прилогу акта предсједавајуће Вијећа народа од 31. јула 2018. године Суду је достављен извод из стенограма са Двадесет пете редовне сједнице Народне скупштине Републике Српске одржане 19, 20. и 21. јуна 2018. године (у дијелу који се односи на тачку дневног реда о усвајању оспореног закона), извод из стенограма са Деветнаесте сједнице Вијећа народа Републике Српске, одржане 24. јула 2018. године (дио који се односи на покретање поступка заштите виталног националног интереса бошњачког народа у погледу предметног закона), као и извод из стенограма са Седамнаесте сједнице Заједничке комисије Народне скупштине Републике Српске и Вијећа народа Републике Српске, одржане 30. јула 2018. године (у дијелу који се односи на усаглашавање ставова поводом Закона о заштити жртава ратне тортуре).

На основу поменутог акта предсједавајуће Вијећа народа и приложене документације, Вијеће за заштиту виталног интереса Уставног суда Републике Српске утврдило је да је Клуб делегата бошњачког народа у Вијећу народа Републике Српске дана 29. јуна 2018. године, под бројем 03.2-5-16/18, гласовима свих шест присутних делегата донио Одлуку о покретању поступка заштите виталног националног интереса бошњачког народа у Закону о заштити жртава ратне тортуре број 02/1-021-675/18, који је Народна скупштина Републике Српске изгласала на сједници одржаној 21. јуна 2018. године, те да се у Вијећу народа о наведеном захтјеву Клуба делегата бошњачког народа гласало по процедури за заштиту виталног националног интереса, али није постигнута сагласност свих клубова у овом вијећу. Заједничка комисија Народне скупштине и Вијећа народа на сједници одржаној 30. јула 2018. године такође није постигла сагласност поводом овог питања, па је предметни закон прослијеђен Уставном суду – Вијећу за заштиту виталног интереса, да одлучи да ли је у конкретном случају повријеђен витални национални интерес бошњачког народа.

Поред тога, у наведеном акту предсједавајуће Вијећа народа Републике Српске наводи се да је Клуб делегата бошњачког народа у Вијећу народа Републике Српске покренуо процедуру за заштиту виталног националног интереса сматрајући да се Законом о заштити жртава ратне тортуре угрожавају витални национални интереси овог народа. Увидом у Одлуку о покретању поступка заштите виталног националног интереса бошњачког народа број 03.2-5-16/18 од 29. јуна 2018. године Вијеће је утврдило да је у ставу I ове одлуке наведено: "Покреће се поступак заштите виталног националног интереса бошњачког народа на Закон о заштити жртава ратне тортуре број 02/1-021-675/18, који је Народна скупштина Републике Српске изгласала на 25. редовној сједници одржаној 21. јуна 2018. године."

Одлучујући о прихватљивости захтјева, Вијеће је имало у виду одредбе члана 48. ст. 1. и 2. Пословника о раду Уставног суда Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр. 114/12, 29/13 и 90/14), према којем ће Вијеће одлучити о прихватљивости у року од седам дана од дана пријема уредног захтјева, ако су испуњене претпоставке за одлучивање о постојању виталног националног интереса конститутивног народа утврђене у Амандману LXXXII на Устав Републике Српске. Овом одредбом је такође прописано да је подносилац захтјева, уз захтјев за оцјену виталног националног интереса, обавезан Вијећу доставити:

- доказ оведеној процедури у смислу одредаба члана 70. Устава Републике Српске,
- образложење захтјева са знаком повреде виталних интереса из члана 70. Устава Републике Српске.

У вези са наведеним, Вијеће је такође узело у обзир и одредбу члана 49. Пословника о раду Уставног суда Републике Српске, којим је прописано да уколико подносилац захтјева не поступи по одредбама из члана 48. овог пословника, Вијеће ће донијети рјешење да је захтјев неприхватљив.

На основу напријед изложеног, Вијеће је утврдило да је у конкретном случају проведена процедура у смислу Амандмана LXXXII на Устав Републике Српске, којим је допуњен члан 70. Устава. Међутим, евидентно је да предметни захтјев за заштиту виталног националног интереса не садржи образложење са знаком повреде виталних интереса из Амандмана LXXXII на Устав, којим је допуњен члан 70. Устава Републике Српске, односно није

конкретизовано у чему се састоји повреда виталног националног интереса бошњачког народа у Закону о заштити жртава ратне тортуре. Подносилац захтјева, дакле, није поступио сагласно норми члана 48. став 1. алинеја 2. Пословника о раду Уставног суда Републике Српске.

У вези са наведеним, увидом у Амандмане на предметни Закон о заштити жртава ратне тортуре, које је под бројем 03.2-5-16/18-1 уложио Клуб делегата бошњачког народа 4. јула 2018. године, Вијеће је утврдило да ови амандмани, који се односе на члан 3. став 1, члан 5. став 1. и члан 16. став 3. овог закона, садрже кратка образложења о разлозима због којих их је овај клуб уложио. У образложењу Амандмана се наводи да је потребно да се адекватно дефинише вријеме рата у Босни и Херцеговини у којем су цивили били изложени тортури кршењем међународних споразума наведених у Анексу I тачке 1, 2, 10. и 11. Устава Босне и Херцеговине, затим да се спријечи дискриминација жртава тортуре које су имале пребивалиште на простору данашње Републике Српске на дан 30. априла 1991. године, те да се органи, институције, службе, као и савези и/или удружења на свим нивоима у Босни и Херцеговини доведу у равноправан положај како би све жртве на простору цијеле Босне и Херцеговине имале исти третман и једнаке могућности код остваривања признавања статуса и права жртава ратне тортуре.

Имајући у виду изложено, Вијеће је оцијенило да се образложење уложених амандмана на оспорени Закон о заштити жртава ратне тортуре, по својој садржини не може сматрати образложењем са назнаком повреде виталног националног интереса конститутивног народа у смислу Амандмана LXXXII на Устав Републике Српске, којим је допуњен члан 70. Устава, које је подносилац захтјева обавезан доставити уз захтјев, а што је према одредби члана 48. став 1. алинеја 2. Пословника о раду Уставног суда Републике Српске, процесна претпоставка за одлучивање о прихватљивости захтјева за заштиту виталног националног интереса.

Дакле, како из наведеног произлази, Клуб делегата бошњачког народа није поступио у складу са цитираном нормом члана 48. став 1. алинеја 2. Пословника о раду Уставног суда Републике Српске, односно није навео, нити образложио који је од виталних националних интереса дефинисаних Амандманом LXXXII на Устав Републике Српске, којим је допуњен члан 70. Устава, повријеђен Законом о заштити жртава ратне тортуре, односно у чему се у конкретном случају огледа повреда виталног националног интереса бошњачког народа.

Слиједом изложеног, Вијеће је оцијенило да није прихватљив предметни захтјев Клуба делегата бошњачког народа, јер нису испуњене процесне претпоставке за одлучивање да ли се Закон о заштити жртава ратне тортуре односи на витални национални интерес бошњачког народа.

Ово рјешење Вијеће за заштиту виталног интереса донијело је у саставу: предсједавајући Вијећа проф. др Душко Медић, предсједник Суда мр Џерард Селман и судије: Миленко Араповић, Војин Бојанић, Амор Букић, Златко Куленовић и Ирена Мојовић.

Број: УВ-2/18
13. септембра 2018. године

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ
Вијећа за заштиту виталног
интереса
Уставног суда Републике

Српске
Проф. др Душко Медић с.р.